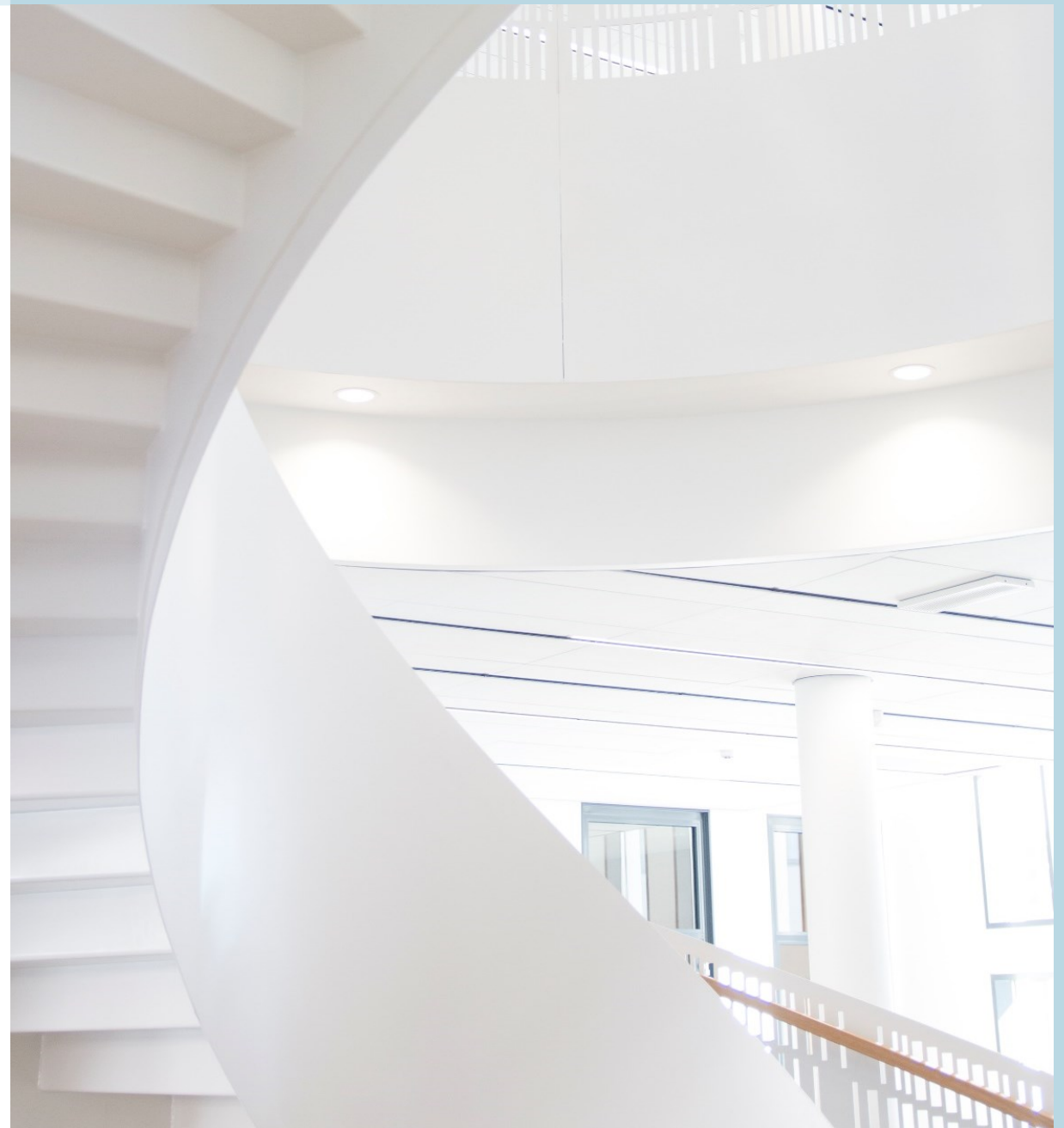

UDeL ja opinnäytetyö- prosessi

Mirlinda Kosova-Alija (HAMK) ja
Katja Ruunaniemi (HAMK)

Esittäjät

Mirlinda Kosova-Alija

- Lehtori, varakoulutuspäällikkö, digitaalisen saavutettavuuden edistäjä:
 - Tietojenkäsittelyn koulutus
 - Computer Application Degree Programme

Katja Ruunaniemi

- Lehtori, kielet ja viestintä
 - Teknologiaosaamisen yksikkö
TEOS

Opiskelijan haasteita opinnäytetyön tekemisessä

- Opinnäytetyö = kehittämistehtävä, suunnittelu- , tuotekehitys-, soveltava tutkimus- tai projektityö
- Mahdollisia ja huomattuja vaikeuksia
 - kirjoittaa ja tuottaa sujuvaa ja ymmärrettävää tekstiä
 - vaikeuksia hahmottaa ja ymmärtää pitkiä tekstejä
 - keskittymisvaikeudet, ongelmia ohjeiden seuraamisessa
 - muita kognitiivisia tai fyysisiä rajoitteita
 - tilapäisiä haasteita: meluisa ympäristö, kipsissä oleva käsi jne.

Opinnäytetyöprosessin viestinnän ohjaus

- Viestinnän opinnot (6 op)
- Opinnäytetyöpajat
- Viestit ja tapaamiset
- Tukimateriaalit
 - [Opinnäytetyön tekijän tarkastuslista](#)
 - Opinnäytetyöasiakirjan [Thinglink-ohje](#)
 - [Ohjevideot](#) opinnäytetyön asiakirjamallin käyttöön

Viestinnän ohjauksen haasteet

- Viestinnän opintojen ajoitus
 - Ohjeistuksen oikea-aikaisuus opinnäytetyön nähden
- Ohjeiden selkeys ja saavutettavuus
 - Erilaisia ohjeita erilaisille oppijoille
 - Kirjallisen työn havainnollistaminen erilaisin tavoin
- Erilaisten oppijoiden ja ryhmien ohjaus
 - Pajoihin osallistuminen, ohjeiden kysyminen oikeassa vaiheessa
- Opinnäytetyön selkeys ja ymmärrettävyys
 - Ohjaajan ja viestinnän opettajan yhteiset linjat ja yhteistyö
 - Esimerkiksi selkeä otsikkohierarkia, lauserakenteet, ”älä korvaa tekstiä kuvalla tai taulukolla”, lähdeviittaukset

Opinnäytetyön saavutettavuus

- Syksyllä 2020 nopeassa aikataulussa käyttöön otettu opinnäytetyön asiakirjamalli
 - Ohjevideot, tiedotus infotiloissa ja pajoissa, tiedotus ohjaajan kautta
 - Saavutettava rakenne, ohjeistaa esim. tyylien käyttämisessä
- Avoimia pohdintoja ja koettuja ongelmia
 - Opinnäytetyön saavutettavuuden tekniset yksityiskohdat – kuka tarkastaa ja miten? Esimerkiksi kuvien vaihtoehtoiset tekstit ovat pieni yksityiskohta mutta voivat olla tarkastaessa aikaa vieviä.
 - Opiskelijat usein suosivat kuvia, joissa on tekstiä - tarkastaminen ja ohjaaminen, miksi näin ei voi toimia.
 - Taulukot – kuka ohjeistaa, vaaditaanko niitä, kuka ja miten tarkastaa?
 - Saavutettavan asiakirjan ja opinnäytetyöasiakirjan ohjeet eivät aina kohtaa.
 - Hyperlinkkien nimeäminen, kuvan merkitseminen koristeelliseksi, ristiviittaukset kuviin

Avustava teknologia opinnäytetyön tekemisessä

- Avustava teknologia mahdollistaa ja helpottaa toimimista erilaisissa digitaalisissa ympäristöissä.
- Opinnäytetyöprosessin ohjeet ovat saavutettavia.
- Opiskelijoille kerrottu avustavan teknologian mahdollisuuksista.
- Avustavan teknologian ratkaisut tuotu helposti löydettävissä osaksi opinnäytetyöprosessia.
- Monessa ohjelmassa sisäänrakennettuja toiminnallisuuksia.

Avustava teknologian työkaluesimerkit (Microsoftin Learning Tools) 1/2

- Syventävä lukuohjelma tekstin ääneen lukemiseen ja luetun ymmärtämisen tehostamiseen:
 - Vähentää visuaalisia efektejä, yksinkertaistaa näkymää, korostaa tekstiä, sisältää erilaisia visuaalisia toiminnallisuuksia lukemisen ja keskittymisen helpottamiseen.
 - Kääntää tekstiä eri kielelle.
- Sisällön sanelu Word-dokumenttiin:
 - Puhe tekstiksi -toiminnon hyödyntäminen sisällön tuottamiseen. Nopea ja helppo tapa saada muistiinpanoja esim. teoriaosuuden käsittelyn aikana.

Avustava teknologian työkaluesimerkit (Microsoftin Learning Tools) 2/2

- Tekstin litterointi:
 - soveltuu hyvin esim. haastatteluihin. Ohjelma tunnistaa eri puhujat, ja eri puhujat on mahdollista myös nimetä. Mahdollista tallentaa haastattelun suoraan tekstiksi tai muuttaa haastattelun sisällön tekstiksi lataamalla erillisen äänitiedoston. Kun haastattelun sisältö on muutettu tekstiksi, sitä on mahdollista muokata ja parantaa.
- Tekstin kääntäminen eri kielelle Käännä-toiminnallisuuden avulla
 - Vähentää kielimuureja, konekääntää valitun tekstin tai koko dokumentin toiselle kielelle. Käännöksen jälkeen tekstiä on mahdollista myös muokata.